

КЗ ЛОР «Винниківська загальноосвітня санаторна школа-інтернат І-ІІІ
ступенів»

**Проект: «Шкільний театр ляльок»
для учнів 6- Б класу**

Автор і керівник:

Вікарук Ліля Петрівна

Винники -2024 рік

Мета проєкту:

- заохотити учнів до творчої діяльності, розвинути їхнє мислення, уяву, фантазію;
- викликати інтерес до театрального мистецтва, шляхом залучення до театральної діяльності;
- розвинути бажання учнів, працюючи в команді, втілити ідею у дійсність;
- розкрити артистичні здібності дітей, подолати страх сцени;
- сприяти накопиченню досвіду роботи в команді та публічних виступів.

Завдання проєкту:

- навчити учнів покрокового досягнення кінцевого результату: ідеї до її реалізації (планування);
- здійснити вибір актуальної теми майбутньої вистави та розподіл завдань, щодо її втілення;
- залучити школярів до участі в усіх етапах створення вистави для лялькового театру (створення ідеї, конструювання ляльки-рукавички, написання сценарію, проектування ширми для театру ляльок, розучування ролей, пошук музичного оформлення, запис відео вистави та монтаж);
- створити цікавий відео продукт, з можливістю повторного виконання наживо.

План проєкту:

1. Вступна бесіда вчителя;
2. Ідея вистави;
3. Вибір сценарію чи п'єси для лялькового театру;
4. Створення ляльок-рукавичок;
5. Проектування ширми для вистави;
6. Репетиційні заняття;
7. Створення відео вистави, з можливістю повторного виконання наживо.

1. Вступна бесіда: «Знайомство з театром ляльок»

Учні, скажіть, де оживають ляльки? (В лялькових виставах).

Де можна побачити лялькову виставу? (У татарі ляльок)

Не обов'язково йти в ляльковий театр, щоб побачити неповторні історії живих ляльок, його можна створити і в домашніх умовах, а тим паче в школі. Пропоную виконати проєкт: «Шкільний ляльковий театр».

Як бачимо, театр ляльок — це унікальний вид мистецтва, де актори і ляльки разом створюють на сцені неповторні історії. Ляльки-актори зазвичай рухаються по сцені завдяки вмілим діям акторів-ляльководів, а іноді й за допомогою спеціальних пристроїв. Лялька здатна викликати в глядачів не менше захоплюючих емоцій, ніж професійний актор. Якщо її повертати в різні боки під час розмови, то здається, що вона не лише сама розмовляє, а й посміхається чи плаче, навіть гнівається.

Мистецтво театру ляльок дуже давнє. Батьківщиною лялькового театру нерідко називають Італію. Відомим на весь світ комічним персонажем італійського лялькового театру став Пульчинелла – це перша лялька, яка ожила на сцені театру. Ім'я Пульчинелла пояснюють по-різному, проте більшість схиляється до того, що воно походить від італійського слова «пульчино» — півник.

Свої особливості має кожний національний театр зокрема й український народний ляльковий театр - вертеп.

Вертеп – це ляльковий різдвяний театр, який зародився близько 400 років тому. До речі, перше значення слова «вертеп» – це печера, потаємне місце. Колись вертепом була переносна двоповерхова дерев'яна скриня, досить велика. У підлозі обох поверхів зроблені прорізи, через які актор водив дерев'яних ляльок. Зверху розігрували сюжет, пов'язаний з народженням Ісуса Христа, а знизу – різні комічні історії, не пов'язані з Різдвом. Ці побутові сценки з народного життя супроводжувалися піснями й танцями, музикою троїстих

музик. Звичайно ви відвідували ляльковий театр. Пригадайте, які лялькові вистави вам доводилося дивитися? Які ляльки там виступали? Як вони рухалися?

Щоб мати уяву, як це все відбувається, зазирнемо за лаштунки лялькового театру. Там відбувається диво: герої-ляльки «оживають». Інколи вони сумують, інколи веселяться, але завжди з ними відбувається щось особливе. Театральні ляльки розмовляють, рухаються, співають і танцюють під музику, тобто можливості ляльки на сцені практично безмежні.

Ляльковий театр – це театральне видовище, в якому діють ляльки що рухаються за допомогою акторів. Здебільшого актори, які керують ляльками, сховані або замасковані від глядача. Актори лялькового театру називаються лялькарі. Ці ж лялькарі і озвучують своїх лялькових персонажів. Дуже часто в лялькових театрах вистави відбуваються під акомпанемент музичних інструментів або фонограми.

У справжньому ляльковому театрі «живуть» різні ляльки, і рухаються вони на сцені також по-різному.

Найпоширеніший вид ляльок у ляльковому театрі - ляльки-рукавички. Такі ляльки актор одягає на руку і рухає їх за допомогою пальців і кисті руки. Ляльки звичайно діють на ширмі, за якою ховається лялькар.

У сучасному мистецтві театру ляльок визначаються сім основних, принципово різних за технікою керування, систем театральних ляльок: лялька-рукавичка; тростяна; маріонетка; планшетна; площинна; вертепна; скафандрова. Кожна із цих систем має свої технічні особливості роботи з нею і передбачає свої психофізичні умови існування поряд із собою актора-лялькаря.

Завдання нашого проекту – створити театр ляльок з використанням ляльок-рукавичок.

Ляльку-рукавичку ми можемо змайструвати самі. Але перед тим, як майструвати героїв вистави, потрібно визначитися з її темою, поміркувати, чи буде актуальною вона, якщо ви запропонуєте її своїм глядачам, а після цього,

нам потрібно створити план покрокових дій для втілення нашої ідеї. Отож вернімося до ляльки-рукавички.

Ще за часів Київської Русі, з XI ст. скоморохи (вуличні артисти: музиканти, акробати, танцюристи) влаштовували народні гуляння та театральні видовища, в яких часто застосовували ляльок-рукавичок. Але остаточно слов'янська лялька-рукавичка сформувала свій характер та призначення у XVIII ст., коли набув поширення Петрушка — герой лялькових балаганів, захисник інтересів простих людей, веселий жартівник і народний улюбленець. (В Україні його частіше називали Петрушка – Рататуй або Рютютю). Таким чином, лялька-рукавичка, що історично походить від балаганної творчості скоморохів, створює, здебільшого, гротескові, сатиричні або зворушливі комедійні образи. Маленька, непропорційна лялька схильна до пародійних сценок, не позбавлена тонкої іронії. Вона створює сюжетні замальовки в дусі скомороських витребеньок, що розчулюють своєю простотою.

Голосові характеристики образу ляльок-рукавичок також мають певні обмеження. Загальна специфіка тембрів лялькових персонажів передбачає легке стискання голосників для створення мови, відповідної до розмірів та пропорцій ляльки (раніше для озвучення цих ляльок, зокрема героя балаганів XVII — XVIII ст. Петрушки, скоморохи використовували т. зв. пищик).

Наявність «живої» людини в лінії розвитку подій дещо розширює діапазони смислового навантаження образу ляльки. Усе ще будучи домінуючим, але не єдиним носієм сценічної дії, лялька здатна розкрити свою зворушливість і навіть драматизм, сприймаючись на контрасті з великою постаттю людини та її людськими рухами. У такі моменти лялькар водночас створює й розкриває два образи з різною природною динамікою рухів та почуттів, з різними законами розвитку сценічного образу. Розвиток двох паралельно існуючих образів-ляльок, оживлених одним лялькарем, також є складним координаційним елементом.

Оскільки, лялькою-рукавичкою керує одна рука актора, він часто вдається до гри двома ляльками водночас. Як за часів скоморохів, так і в сучасному театрі це зумовлюється мобільністю акторського складу вистави, що сформувало

певний прийом, який надає змоги відтворити сюжетну лінію з багатьма персонажами двом-трьом акторам, дотримуючи принципів балаганних імпровізацій. За таких умов персонажі, керовані одним актором, мають набути власного темпоритму, що притаманний характеру кожного, і створювати сценічну правду на основі тембрального контрасту образів.

Отже, для досконалого опанування цієї системи ляльок необхідними є:

- великий голосовий діапазон та здатність до голосової імітації;
- координаційне відтворення двох темпоритмів сценічної дії правою та лівою руками водночас;
- здатність відсторонення від ляльки за умови її «оживлення» і створення образу власними акторськими засобами.

Над усіма цими завданнями ми працюватимемо згодом, а зараз визначимося з ідеями наших вистав. Їх буде декілька, оскільки ми матимемо обмеження у сценічному просторі.

2. Ідея вистави.

Основне завдання лялькової вистави - зацікавити, розважити, а також звернути увагу юних глядачів на такі моральні людські якості як: щирість, щедрість, доброта, любов до Батьківщини, рідної мови, праця, наполегливість та ін.. Тому, для своїх вистав, учні 6- Б обрали жанр казки. Для створення сценаріїв використали сюжети українських народних казок («Лисиця та Журавель», «Колосок»), а також авторських казок Л. Вікарук: («На планеті Знань» «Рисеня-страхопуд») та Людмили Малахової («Мурзик-телеман»).

3. Вибір сценарію чи п'єси для лялькового театру.

«Мурзик-телеман»

(Людмила Малахова)

Дійові особи:

Півник

Пес

Кіт Мурзик

Півник:

Ку-ку-рі-ку! Ко-ко-ко...

Сонечко зійшло давно.

У дворі нема нікого,

Тільки пес коло порога.

Спить у затінку, дрімає,

Після ночі спочиває.

Інші, зараз вже, нерано,

Розійшлися всі по справах:

Кури в курнику несуться,

Гуси в лузі десь пасуться,

Козеня щипа травичку

Коло кладки, біля річки,

Бабуся поле на городі...

Усі сьогодні про роботі.

Піду і я порпатись в глині,

Знайду курчатам по зернині (виходить)

Пес:

Спека, сонце припікає...

З хати музика лунає.

Знову Мурзик все забув –

Телевізора ввімкнув.

Серіали все б дивився.

Дуже він тепер змінився.

Кім Мурзик:

Я не Мурзи, фу-ти, ну-ти!

Час цю кличку всім забути.

Я- Дон Хосе Мурильйо.

Прошу пам'ятати.

А це – гасієнда, по-вашому – хата.

Пес:

Та ти схаменися!

Чи з глузду вже зїхав?

Яка гасієнда? Це курям для сміху!

Звідки ти цього набрався?

Дід твій Мурчиком ще звався!

Ти не в Бразилії родився.

Батьківщиною б гордився,

Не калічив рідну мову,

Став би Мурзиком ти знову! (заходить Півник)

Півник:

Ку-ку-рі-ку! Куд-ку-да!

Вже й поїсти нам пора!

Кіт Мурзик:

Пропустіть до миски сісти.

Я також вже хочу їсти!

Пес:

Мурзику, не поспішай!
Йди лиш «Віскас» пошукай,
«Кітікет» чи «Мілку»
Насипай в тарілку.
Молоко чи, навіть, каша,
Не бразильська їжа – наша.

Кіт Мурзик:

Їсти хочу! І боюся
«Кітікетом» подавлюся!
Сало, м'ясо ...Дуже смачно.
А от «Віскас» - якось лячно.

Півник:

Вже й мале курчатко знає,
Люби край, де ти зростаєш.
Де матусі очі ясні,
І де ранки є прекрасні,
Де хліби на полі, ниві,
І де сни яскраві, милі.

Кіт Мурзик:

Ви, пробачте вже, будь ласка,
Телевізор – то все казка.
Хоч красива, та не та,
Щоби звабити кота!

Сценарій вистави для театру ляльок

«Лисичка та Журавель» (укр.нар. казка)

Дійові особи:

Автор

Лисичка

Журавель

Автор:

- Привіт! Привіт! Дорогі діточки, сьогодні розповімо вам українську народну казку про Лисичку та Журавля. Вмошуйтеся зручніше і уважно слухайте.
Якось, одного разу, Лисичка з Журавлем заприятелювали. І ось, вирішила Лисичка запросити Журавля до себе в гості. А що було далі, діти, уважно дивіться. (Ховається)
Лисичка співає пісню «Я Лисичка, я сестричка», а тоді говорить.

Лисичка:

- Яка ж я вправна господиня! Впевнена, що моємулюбому Журавлику мій обід надзвичайно сподобається. Я вже кашки з молочком наварили, гарненько посолодила. Ох, ням-ням! А тепер візьму тарілочки, кашки гарненько на денце намащу, розмащу, ох краса!

Виходить журавель

Журавель:

- Добридень Лиско! Ось, як і домовлялись, прийшов до тебе в гості.

Лисичка:

- Вітаю, Журавлику! Добридень, мій любий приятелю! Проходь, гостем будеш.

Журавель:

- Дякую тобі, Лисичко, сяду.

Лисичка:

- А ось, і частування. Кашка смачненька, солоденька. Вгощайся! *(Дає тарілку Журавлю, іншу бере собі й починає їсти. Журавель пробує скуштувати дзьобом, але йому не вдається)*
Але ж смачненька! Але ж солоденька!
(Так і не скуштувавши Журавель каже)

Журавель:

- Справді, Лисичко, ти вправна господиня! Смачний твій обід. Подякувати тобі хочу. Гітару взяв із собою, пісню тобі заспіваю. *(Співає пісню «Місяць на небі»)*
Погостював я в тебе, Лисичко, пора й честь знати. Спасибі тобі! На наступну неділю приходь ти до мене в гості. Я борщику смачного приготую і тебе ним почастую.

Лисичка:

- Прийду, Журавлику! Аякже, обов'язково прийду!

Журавель співає «Налетіли журавлі», а тоді каже:

Журавель:

- Червоненький, запашненький борщик у мене вдався. Я у глечики спершу м'яся покладаю, а тоді борщику наллю. Ох і смакота!

Лисичка:

- Журавлику! Приймай гостей. Я вже прийшла.

Журавель:

- Добрий день, Лисичко! Ласкаво прошу. Заходь. Сідай.

Лисичка:

- Як в тебе смачно пахне!

Журавлик:

- Дякую, Лисичко! Ось – пригощайся! *(Дає глечик. Починають їсти)*

Лисичка крутиться – вертиться, ніяк поїсти не може.

Лисичка:

- Знаєш, Журавлику, я тебе, як дорогого гостя зустрічала, смаколиками частувала, а ти навмисне мені страву подав так, щоб я не могла її з'їсти!
Тримай свій глечик! Ось! І більше моїм приятелем не називайся! *(Кидає глечик і тікає)*

Автор:

Ось так провчив Журавлик хитру Лисичку, щоб більше нікого не обманювала. А вам, дорогі дітки, слід пам'ятати народну мудрість: «роби ближньому так, як хочеш, щоб зробили тобі»!
Ростіть мудрими, щедрими, добрими дітьми! Па-па!

«Пригода на планеті Знань»

(Вікарук Ліля)

Дійові особи:

Інопланетянин Борис

Інопланетянин Альфред

Інопланетянин Степан

Єдиноріжка

Єдиноріжка:

Привіт, привіт! Любі дітки, сьогодні розповім вам казку про дивовижних гостей, які завітали на планету Знань. Одного вечора на книжкову галявину приземлився дивовижний літальний апарат. З нього вийшли чудернацькі зелені істоти. Вони пильно усе розглядали, аж раптом наблизились до дерева Мудрості

Борис підійшов до дерева і скуштував листочок.

Борис:

Хрум-хрум. Смачно! Нарешті можна попоїсти. Альфреде, Степане, скуштуйте й ви цієї смакоти.

Степан:

Вічно ти щось винюхаєш, Борисе. А може це шкідлива їжа?

Борис:

Шкідлива? Не думаю. Вона дуже смачна.

Альфред:

Знаючи твою особливу пристрасть до їжі, тобі смачне геть усе, що можна пережувати. Але спробувати можна. Хрум-хрум. Справді, смачно.

Степан:

О так, хрумтить непогано.

Альфред:

Слухайте, друзі, а куди ми прилетіли?

Борис:

Навігатор показував планету Знань.

Альфред:

Планету Знань? Що воно таке?

Степан:

Це легко з'ясувати. Нам потрібно лише з кимось із місцевих познайомитися. В них і вивідаємо.

Альфред:

Але ж тут нікого не видно.

Степан:

Зачекаймо трішки і хтось таки об'явиться.

Виходить Єдиноріжка.

Альфред:

Швидко у засідку! Хтось іде. *(Інопланетяни ховаються)*

Єдиноріжка:

Лишенько, дерево Мудрості! Що з ним трапилося? Куди поділися усі листочки?

Борис:

Привіт!

Альфред:

Привіт!

Степан:

Привіт!

Єдиноріжка:

Вітаю! А ви хто?

Альфред:

Я Альфред, це Степан і Борис. А як тебе звуть?

Єдиноріжка:

Дуже приємно! Я – Коржик. Слухайте, а ви часом не бачили, що стало з деревом Мудрості, де поділися його листочки?

Борис:

Листочки?..

Степан:

Ми їх з'їли.

Єдиноріжка:

З'їли? Як це з'їли? Я чула приказку «гризти граніт науки», але ж не у прямому значенні цього слова. Знання, які росли на дереві Мудрості потрібно вивчати, читати, запам'ятовувати, примножувати, але аж ніяк не їсти!

Альфред:

Не їсти? Ми цього не знали.

Борис:

Пробач! Ми не знали, що це дерево Мудрості. Ми прилетіли з планети Інотут-Інотам. Нам не потрібно нічого читати і запам'ятовувати. У нас є флешпам'ять. Нам їх вживлюють у голови і ми все знаємо.

Єдино ріжка:

А от і не все. Якби ви все знали, вміли читати, то не з'їли б листя з дерева Мудрості, бо розуміли б його важливе значення для усього світу!

Степан:

Твоя правда, Коржику. Напевне, ми не достатньо розумні.

Борис:

А ще дуже голодні...

Єдино ріжка:

Голодні? А чим ви зазвичай харчуєтесь?

Альфред:

Ми їмо усе, що можна пережувати.

Єдино ріжка:

Справді? І вам нема різниці, що саме ви їсте? Тоді у мене є пропозиція! Ось там ростуть бур'яни. Вони дуже надокучливі. Русизми, англізми, лайливі слова дуже засмічують нашу планету Знань і заважають рости деревам Мудрості. Пропоную вам ласувати ними, а дерев не зачіпати.

Альфред:

Згода!

Борис:

Слухай, мені здається, що я вже вмію читати.

Степан:

Серйозно?

Єдино ріжка:

Звичайно. Ви ж з'їли листя з Букварика, тож і не дивно, що ви вже вмієте читати. Дерева Мудрості – єдині дерева на нашій планеті, які дають усім охочим знання і велику мудрість.

Альфред:

Гей, а якщо ми будемо харчуватися бур'янами, то що з нами станеться тоді?

Єдиноріжка:

Не переживай, Альфреде! Бур'яни дуже примітивні, вони не залишають слідів у пам'яті, лише наповнюють живіт.

Борис:

Цікава ваша планета Знань. Зовсім не схожа на нашу.

Степан:

Ага! Отримувати нові знання так приємно!

Єдино ріжка:

Ще б пак! Навчатися завжди цікаво і захоплююче. Зоставайтеся у нас! Планета Знань радо поділиться мудрістю з усіма бажаючими!

Альфред:

Згода! Ми залишаємося!

Єдиноріжка:

От і чудово! І ви, діточки, завітайте на нашу планету Знань. Дерева мудрості допоможуть вам зростати розумними, цікавими і допитливими. До зустрічі!

Інопланетяни разом:

Па-па!

Сценарій вистави для театру ляльок

«Рисеня-страхопуд»

(Вікарук Ліля)

Дійові особи:

Рисеня

Єдиноріжка

Метелик

Метелик:

Привіт-привіт, друзі! Як гарно, що вас стільки зібралося послухати мою пригоду! А розповім її вам я – Метелик Сонцевик. Бачите, які барвисті у мене крильця? А як вони на сонечку виблискують! Ой, та що це я? насправді я дуже скромний метелик. Одного літнього дня я кружляв собі над квіточкою на лісовій галявині, як раптом на мене вистрибнуло таке!.. Ой-ой-ой! *(Ховається)*

З'являється Рисеня

Рисеня:

Куди ж ти, метелику? І цей утік... Чому зі мною ніхто не хоче гратися? Я ж нікого не ображаю, не дряпаю, не кусаю... Чому усі довкола від мене відвертаються і миттю зникають?

З'являється Єдиноріжка

Єдиноріка:

Привіт! Ти хто і чому плачеш?

Рисеня:

Привіт! Ти теж зараз утечеш!

Єдиноріжка:

Утечу? Чому?

Рисеня:

Тому що від мені усі утікають.

Єдиноріжка:

Дивно... Чого від тебе утікати? Ти таке маленьке, таке пухкеньке і маєш такі симпатичні плямки на спинці, от би мені такі!

Рисеня:

Ти так думаєш?

Єдиноріжка:

Авжеж! Глянь на себе, зазирни у калюжу. Бачиш?

Рисеня:

Бачу... Справді цяточки гарненькі. І я зовсім не страшний... але всі від мене тікають і ти тікай!

Єдиноріжка:

Чого це я маю тікати? Ти мені подобаєшся. Я – Єдиноріжка, а ти?

Рисеня:

А я – Рисеня-страхопуд... *(Плаче)*

Єдиноріжка:

Не плач, Рисенятку. Кажу ж тобі: ти дуже милий!

Рисеня:

Тоді чому зі мною ніхто не грається? Я що погано пахну? *(Плаче)*

Єдиноріжка:

(Нюхає Рисенятко) Та ні, пахнеш гарно... сосною... мелісою...

Рисеня *(перебиває Єдиноріжку):*

А від мене все одно всі втікають! *(плаче)*

Єдиноріжка:

Гадаю, тут проблема в іншому...

Раптом прилітає Метелик, Рисеня вискакує на нього і притискає до землі.

Рисеня:

Ага! Попався?

Єдиноріжка:

Ось чому від тебе усі тікають. Вони бояться, що тих з'їси.

Рисеня відпускає метелика. Метелик тікає.

Рисеня:

Та я тільки погратися з ним хотів.

Єдиноріжка:

От бачиш, а він цього не знав, тому й утік.

Рисеня:

Що ж мені тепер робити?..

Єдиноріжка:

Для початку – не вистрибуй так зненацька, а спробуй заговорити з тим, з ким хочеш познайомитися і пограти.

Рисеня:

Зрозумів. Спершу слід поговорити. Дякую тобі, Єдиноріжко!

Єдиноріжка:

Єх ти, страхопуде! (Усі сміються)

Метелик:

Ось така пригода зі мною трапилася. З Рисеням та Єдиноріжкою ми й досі дружимо. А як ви, дітки, знаходите нових друзів?

4. Створення ляльок-рукавичок

- 1.«Лисичка і Журавель» - лялька Лисички і лялька Журавля, автору лялька не потрібна;
- 2.«На планеті Знань» - лялька Єдиноріжки, ляльки інопланетян Бориса, Альфреда, Степана;
- 3.«Колосок» - ляльки мишок Круть і Верть, лялька Півника-Золотисте горлечко, лялька Дівчинки.
- 4.«Рисеня-страхопуд» - ведучий Метелик, Єдиноріжка, Рисеня.
5. «Мурзик-телеман» - ляльки Кота Мурзика, Півня, Пса.

Для створення ляльок-рукавичок нам потрібні:

Кольорові шкарпетки, кольоровий картон, голи, нитки, клей-пістолет, кольорова, пряжа, фетр, вата, шматок білої бавовняної тканини.

Розпочнімо із характеристики 1-ї казки. **Лисичка** - оранжева шкарпетка, гострий носик з вусиками, великі очка, трикутні вушка. Вушка вирізаємо з фетру і пришиваємо, очка – кульки з вати обгорнуті білою тканиною, які теж пришиваємо, для носика візьмемо великий чорний гудзик, до якого прикріпимо тоненькі вусики із дроту. **Журавель** – біла шкарпетка, з білого фетру вирізаємо крила і краї обводимо чорним маркером, з оранжевого фетру робимо довгий конус – дзьоб і пришиваємо його до шкарпетки, для очей можна використати готові наклейки чи дрібні чорні гудзики. Не забуваємо про реквізит. У цій виставі потрібні тарілка, глечик і гітара. Їх вирізаємо із кольорового картону та прикріплюємо із зворотної сторони дерев'яну шпажку.

Для 2-ї вистави потрібно виготовити яскраву барвисту **Єдиноріжку**. Вибираємо кольорову шкарпетку і прикріплюємо до неї високий ріг із фетру, поруч пришиваємо барвисті стрічки – гриву. Очі – два гудзики. На місці, де має бути рот, робимо отвір і кріпимо овал із червоного картону (згинаємо навпіл), щоб утворилася так звана порожнина рота. З рожевого фетру можемо вирізати і приклеїти губки. **Інопланетяни** - зелені шкарпетки. Рот майструємо за принципом Єдиноріжки, очі – готові наліпки чи гудзики.

Кожен з них повинен чимось відрізнятись і ці особливості повинні бути яскраві такі, щоб запам'ятовувалися. Одному можемо прикріпити оранжевий метелик з фетру, другому – барвисту краватку, а третього одягнімо у камізельку. Приймаються й інші побажання, головне, щоб ці деталі були їхніми характерними ознаками. Ще для вистави потрібне «дерево знань». Його можна зробити із старої книги.

Для вистави «Колосок» майструємо **двох мишок**. Можна взяти однакові чи подібні шкарпетки і прикріпити їм великі круглі вушка, вирізані з фетру (кольори обирайте самі). Ви вже знаєте, як робимо їм ротики, модна прикріпити їм по два зубчики з білого фетру чи фоамірану. Очі – гудзики. Для мишок також потрібно придумати характерні ознаки: одягнути у різні фартухи чи камізельки, чи шапочки і т.д. Тепер створимо ляльку **Півника**. Вибираємо яскраву шкарпетку і розрізаємо в місці для дзьоба. На розріз наклеюємо оранжевий ромб, зігнути посередині (вийде дзьоб), кріпимо очі. Із червоного фетру вирізаємо і кріпимо до шкарпетки гребінець – головну ознаку півня. Також, із фетру вирізаємо крила. Крила можна оздобити яскравими лусочками вирізаними із фетру інших кольорів чи обшити блискучим бісером. Для вистави потрібен колосок і тарілка з пиріжками. Їх виріжемо з картону та прикріпимо шпажки.

Для казки «Рисеня-страхопуд» потрібно три ляльки. **Рисеня** зробимо із плямистої шкарпетки чорно-коричневого кольору, вушка виріжемо із світло-коричневого фетру, не забудемо характерні китиці на кінчику вушок, очі, ніс – чорні гудзики, з дроту зробимо вуса. **Єдиноріжку** змайструємо за схемою наведеною вище, а для **Метелика** виготовимо яскраві крила із фетру, оздобимо їх блискучими наліпками, з пухнастого дроту прикріпимо різки.

Для казки «Мурзик-телеман» за схожим принципом створюємо Кота і Пса – різниця у форму вушок, у кота – трикутні, у собаки – довші та заокруглені, Півника можемо позичити з казки «Колосок» або ж змайструвати нового за попереднім принципом.

5. Проектування ширми для вистави

Рукавичні вистави відбуваються над ширмою, де актори закриті ширмою. Тому рукавичні вистави відносяться до горішнього театру ляльок.

Ширма — екран, за яким ховаються актори в ляльковому театрі. Ми можемо зробити ширму навісну або розкладну. Для їх виготовлення не потрібно особливих навиків та матеріалів.

Навісна ширма для лялькового театру – ширма з суцільного відрізка тканини з прямокутним отвором для демонстрації дійства. Її кріплять у дверному проході між одвірками. Актори стають з одної сторони і ховається з заду, а глядачі мають можливість спостерігати за виставою і не відволікатися на самих ляльководів.

Розкладну ширму виготовляють з металевих або дерев'яних кріплень, на які натягують задню ширму і бокові куліси.

Ми ж з вами змайструємо ширму для лялькового театру з картонної коробки. Для цього нам потрібно обрізати коробку таким чином, щоб залишилися її боки (низ нам не знадобиться). Тепер з двох шматків тканини потрібно зробити бокові штори. Вони відіграватимуть роль розсувної завіси. Ззаду ми прикріпимо фоновий завіс (задник). Для задника використаємо білу тонку тканину, щоб мати змогу використовувати нашу ширму для вистав театру тіней. На білій тканині добре «читатимуться» тіні персонажів. Звісно, за бажанням можемо оздобити нашу імпровізовану сцену стрічками, бантами і т. д.

6. Репетиційні заняття

Замайструвавши своїх лялькових героїв переходимо до розбору ролей та вичитки текстів п'єси. Розпочнімо із казки «Лисичка та Журавель».

Спочатку, усі учасники цієї вистави, одягніть ляльок на праву руку, деякий час звикніть до них. Спробуйте навчитися розмовляти та відкривати рот

своїм лялькам, створіть характерні тільки їм вигідні пози, жести. Вам слід продумати манеру спілкування своїх персонажів: Лисичка – хитра, хвалькувата, то і голосок її має звучати дзвінко, улесливо, «солодко». Журавлик – вихований, дружелюбний і голос повинен звучати рівно, стримано, чітко і виразно. Ведучий – повинен захоплююче ввести глядачів у атмосферу казкового дійства.

А тепер, прошу вас вийти на середину класу, зайняти свої місця за ширмою і розпочати репетицію. Пам'ятаємо про виходи і місцезнаходження на «сцені», Журавлику потрібно трішки підняти руку вище (імітуємо довгу шию журавля), маємо кожен свій сценарій і спробуємо ожити нашу казку.

Репетиції інших вистав проходять подібно.

7. Створення відео вистави, з можливістю повторного виконання наживо.

Коли ролі вивчені, можемо приступати до відео-зйомки. Пам'ятаємо, що перед початком потрібно підготувати увесь реквізити, перевірити ляльок-рукавичок, ляльководам слід прочитати декілька скоромовок і налаштуватися на виступ. Варто перевірити якість відеоапаратури та музичного оформлення.